

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 12 77, fax +48 22 661 12 76
www.mrpips.gov.pl, e-mail: sekretariat.dps@mrpips.gov.pl

DPS-V.070.145.2020.KK

Warszawa, 2 kwietnia 2020 r.

**Pan
Paweł Maczyński
Wiceprzewodniczący
Polskiej Federacji Związkowej
Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej**

W odpowiedzi na pismo PFZ/W/92/2020 z dnia 13 marca br. oraz PFZ/W/98/2020 z dnia 16 marca 2020 w związku z występowaniem sytuacji zagrożenia zarażenia się wirusem SARS-Co V-2, uprzejmie wyjaśniam.

Zasady realizacji udzielania pomocy żywnościowej współfinansowanej ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) wynikają bezpośrednio z treści Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Program określa m.in. kryteria kwalifikowalności odbiorców końcowych, w tym bezpośredni związek z trudną sytuacją życiową na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz posiadanym dochodem. Kryterium dochodowe w POPŻ zostało bezpośrednio powiązane z dochodem uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej i jest określone na poziomie 200% przedmiotowego kryterium, tj. dla osób samotnych 1402 zł i 1056 zł dla osoby w rodzinie.

Zwracam szczególną uwagę na fakt, iż PO PŻ jest tylko jednym z instrumentów wsparcia żywnościowego osób najbardziej potrzebujących. Program nie ma charakteru interwencyjnego, dysponuje ściśle określonym budżetem, nie jest zatem możliwe zaspokojenie potrzeb wszystkich osób przebywających na kwarantannie w związku z epidemią wyłącznie z wykorzystaniem pomocy w ramach PO PŻ.

Żywność w ramach Programu jest kupowana w procedurze zamówień publicznych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa – jako Instytucję Pośredniczącą w PO PŻ. Ilość żywności kupowanej na potrzeby danego Podprogramu wynika z jednej strony z ilości pomocy udzielonej przez organizacje partnerskie w latach poprzednich, z drugiej zaś zależy od wysokości środków dostępnych na dany rok w budżecie. Środki możliwe do wykorzystania w poszczególnych latach również wynikają z treści Programu Operacyjnego (Plan finansowy, str. 16).

Tym samym należy podkreślić, że z uwagi na ograniczone środki, jakimi Program dysponuje, nawet podwyższenie obecnie obowiązujących kryteriów kwalifikowania nie gwarantuje dostępności pomocy w każdej gminie.

Komisja Europejska wielokrotnie podkreślała w toku realizacji Programu przez Polskę, że kryteria kwalifikowania są konieczne, aby pomoc mogła stanowić wymierne wsparcie dla osób w najtrudniejszej sytuacji. Dzięki temu m.in. jest możliwe przekazywanie potrzebującym różnorodnych produktów w ilości ok. 50 kg na osobę. Zmiana kryterium dochodowego niosłoby za sobą niebezpieczeństwo, że część osób dostałaby pomoc znikomą, a dla innych nie starczyłoby jej wcale. Wówczas wydatki poniesione na zakup żywności zostałyby uznane za wydatkowane w sposób niecelowy i uznane za niekwalifikowane.

Podkreślam, że nadzwyczajne okoliczności wymagają wprowadzenia szybkiego reagowania i podejmowania niejednokrotnie trudnych decyzji, jednakże muszą to być decyzje nieobarczone ryzykiem nieprawidłowości, oparte na analizie dostępnych zasobów i rezultatów działań.

POPŻ jako tylko jeden z instrumentów pomocy żywnościowej nie zapewni zaspokojenia potrzeb wszystkich osób, które go potrzebują.

Odnosząc się do wniosku dotyczącego wydania wytycznych dotyczących realizacji procedury „Niebieskie Karty” wyjaśniam, że wytyczne takie zostały przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej opracowane.

Instrukcja dotycząca sposobu organizacji Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz dla pracowników socjalnych do pracy z rodzinami, które przejawiają problemy opiekuńczo-wychowawcze w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 zostanie w najbliższym czasie przekazana z pośrednictwem wojewodów do samorządów lokalnych.

Instrukcja ta zawiera wytyczne dotyczące:

- organizacji pracy Zespołów Interdyscyplinarnych/Grup Roboczych,
- sposobu postępowania względem rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- działań pracowników socjalnych, którzy pracują z rodzinami przejawiającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Jednocześnie informuję, że nie jest planowane wprowadzenie zmian w zakresie rozszerzenia katalogu w art. 48 b.

Należy również zauważyć, że z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w celu ochrony pracowników socjalnych przed narażeniem na zakażenie chorobą zakaźną, a także w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej za pośrednictwem pracownika socjalnego, ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych

rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568) zniesiono obowiązek przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego przy przyznawaniu świadczeń o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobie lub rodzinie, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej (art. 15o). Ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej może nastąpić na podstawie:

- 1) rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, oraz
- 2) dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub
- 3) informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 tej ustawy.

Jednocześnie informuję, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zostały sporządzone instrukcje dotyczące realizacji usług opiekuńczych, które przekazano wszystkim wojewodom, które dotyczą między innymi:

- świadczenia usług opiekuńczych w sytuacji bezwzględnej konieczności, w szczególności osobom samotnym lub w rodzinie, której członkowie ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie zapewnić odpowiedniej pomocy w codziennym funkcjonowaniu;
- świadczenia usług opiekuńczych poprzez wykonywanie podstawowych, niezbędnych czynności;
- monitorowania stanu zdrowia osób świadczących usługi oraz podopiecznych objętych usługami.

Zatem realizując usługi opiekuńcze w obecnym czasie, należy bezwzględnie w pierwszej kolejności stosować się do przestrzegania procedur i zaleceń wydanych przez odpowiednie służby sanitarne i organy państwa i w razie wątpliwości kontaktować się z nimi. Ponadto należy kierować się wytycznymi oraz pozostawać w kontakcie ze służbami wojewody, czy też organu prowadzącego jednostkę, odpowiedzialnego za realizację tego zadania, które mają dokładny ogląd sytuacji na swoim terenie.

Tym samym chciałabym podziękować za przedstawianie propozycji rozwiązań w udzielaniu pomocy osobom, które znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji w związku z trwającą epidemią.

SEKRETARZ STANU

Iwona Michalek